

Comentariu la Cartea Apocalipsa 1-22: Partea B – W.J. Ouweneel

C. „Ceea ce va fi după acestea” (Apocalipsa 4.1-22.21)

II. Cele șapte peceti (Apocalipsa 6.1-8.2)¹

Știm din 2 Tesaloniceni 2.12 că toți aceia care au auzit Evanghelia harului și au respins-o, după răpire nu vor mai avea nici o șansă s-o primească ca să fie mântuiți. Dimpotrivă, ceilalți oameni vor putea primi Evanghelia, și mulți o vor primi chiar. După răpirea Bisericii (Adunării) se va predica din nou o „veste bună”, chiar dacă este o altă Evangheligie decât „Evanghelia gloriei fericitului Dumnezeu”, care se predică astăzi (1 Timotei 1.11). Va fi Evanghelia pe care a predicat-o Domnul Isus și Ioan Botezătorul pe pământ: „Pocăiți-vă, pentru că s-a apropiat Împărăția cerurilor” (Matei 3.2). În Matei 24.14 ea este numită Evanghelia Împărăției, și Domnul Isus spune că în timpul dinaintea venirii Lui ea va fi predicată din nou și în lumea întreagă. Mulți iudei și păgâni se vor converti în timpul judecăților care vor veni peste pământ, așa cum le găsim descrise în Apocalipsa 6.

Domnul Isus a luat din mâna lui Dumnezeu cartea care conține planurile și judecățile lui Dumnezeu asupra pământului. Aceste judecăți vor fi necesare ca să curețe pământul înainte de instaurarea Împărăției. În Apocalipsa 6.1 Domnul deschide cartea. Cele șapte peceti arată că „ceasul încercării” (Apocalipsa 3.10) se derulează în șapte etape. La deschiderea fiecărei pecete se varsă o judecată nouă asupra pământului acesta sau este arătată o fază nouă a necazului. Aici în Apocalipsa 6 găsim primele șase peceti, deci primele șase încercări, care vor veni peste pământ după răpirea Bisericii (Adunării). În Apocalipsa 7 este o intercalare între pecetea a șasea și pecetea a șaptea; în aceasta ni se arată cum Dumnezeu va păzi un număr mare de credincioși care trec prin judecăți, până la venirea Domnului, așa că ei vor putea intra în Împărăția de o mie de ani, fără să fi gustat moartea. O altă grupă de credincioși vor trece însă prin moarte, însă ei vor fi înviați scurt înainte de începerea Împărăției, pentru ca cu trupuri glorificate să domnească împreună cu Domnul Isus din cer. În capitolul 8 urmează apoi deschiderea celei de-a șaptea pecete. Evenimentele, care vor avea loc atunci, sunt la rândul lor subîmpărțite în șapte, simbolizate prin șapte îngerii cu șapte trâmbițe. Primele patru faze din aceste șapte faze sunt descrise în Apocalipsa 8, următoarele două în Apocalipsa 9, după care urmează iarăși o intercalare (Apocalipsa 10.1-11.13), și în final răsună trâmbița a șaptea (Apocalipsa 11.4-18).²

Începând cu Apocalipsa 4 și până la Apocalipsa 11.18 ne sunt prezentate deci căile de guvernare ale lui Dumnezeu începând de la răpirea Bisericii până la arătarea Domnului și instaurarea Împărăției (Apocalipsa 11.17,18). Apocalipsa 11.19 aparține, în ceea ce privește conținutul, de Apocalipsa 12. În Apocalipsa 12-14 sunt descrise anumite evenimente care vor avea loc în aceeași perioadă ca cele descrise în Apocalipsa 4-11. În Apocalipsa 15 și 16 găsim a treia grupă de șapte judecăți, prezentată ca șapte îngerii cu șapte potire. Aceasta înseamnă, rezumat foarte pe scurt, că *pecetea* a șaptea constă din șapte îngerii cu șapte trâmbițe și că trâmbița a șaptea la rândul ei cuprinde șapte îngerii cu șapte *potire*. Aceste de trei ori șapte judecăți urmează

---

¹ Pentru interpretarea istorică în comparație cu interpretarea futuristă, pe care o susținem în cele ce urmează, vezi detaliat partea A, capitolul 3; pentru interpretarea pretribulaționistă vezi partea A, capitolul 6.

² Vezi schema din partea A, capitolul 2.

cronologic una după alta. Prima pecete ne arată ce va avea loc imediat după răpirea Bisericii și ultimul potir ne arată ce va avea loc scurt înainte de venirea Domnului în glorie.

În legătură cu Apocalipsa 6-8 mai sunt de făcut unele remarci preliminare. „Ceasul încercării” (Apocalipsa 3.10) cuprinde perioada dintre răpirea Bisericii și arătarea Domnului, însă noi mai găsim și o altă expresie în Scriptură: „necazul cel mare” cu privire la păgâni în Apocalipsa 7.14 și cu privire la iudei în Matei 24.21.³ Apocalipsa 12.13 arată clar că această ultimă perioadă, cea mai rea dintre toate pe care le-a trăit vreodată pământul, va fi inițiată când stan va fi aruncat din cer pe pământ. În Apocalipsa 6 nu este încă vorba de această ultimă etapă îngrozitoare a „ceasului încercării”. Găsim acolo numai judecăți care premerg acest „necaz mare” care au loc în Apocalipsa 8 și 9 sub pecetea a șaptea. În Apocalipsa 11, 12 și 13 aflăm că acest necaz mare durează trei ani și jumătate; aceasta este în concordanță cu ultima jumătate a celei de-a șaptezecă săptămână-an din Daniel 9.24-27.

Deci primele judecăți din Apocalipsa 6 vor avea loc după răpirea Bisericii și înainte de necazul cel mare. Nu știm exact cât de mult va dura prima etapă de judecăți. Este posibil să dureze mai mult de trei ani și jumătate (adică prima jumătate a celei de-a șaptezecă săptămână-an a lui Daniel). Această presupunere se bazează pe indicii că în acest timp vechea Împărăție Romană va fi restabilită definitiv (vezi apocalipsa 12 și 13), și că un conducător puternic va acapara întreaga putere și apoi va face un legământ cu Israel. Durata acestui legământ este de o „săptămână” (de șapte ani) conform cu Daniel 9.27, și aceasta va fi abia după restabilirea Imperiului Roman. Instaurarea acestui imperiu ca unitate, a cărui pregătire noi o vedem parțial astăzi, va avea loc abia după ce toate țările respective se vor fi supus autorității unui conducător și dictator. Acum nu este încă așa, și aceasta va avea loc abia după răpirea Bisericii. Aceasta ne este arătat în orice caz în Apocalipsa 6. Când în Apocalipsa 6 se deschide pecetea a șasea vedem o revoluție uriașă care cuprinde pământul, și numai în cadrul acestui haos imens va lua ființă monarhia absolută în Vest (vezi detaliat comentariul la Apocalipsa 6.12-17).

Astăzi vedem că interesele naționale trebuie să fie subordonate intereselor internaționale. De altfel situația internațională va trebui să se înrăutățească în diverse domenii, social, politic și economic, înainte să se realizeze aceasta. Înrăutățirea în contextul nostru este descrisă în legătură cu primele patru pecete din Apocalipsa 6. Prima perioadă după răpirea Bisericii începe

---

³ În ceea ce privește ordinea succedării evenimentelor este o concordanță remarcabilă între Apocalipsa 6 și Matei 24. Walvoord (pag. 123) o vede în felul următor:

- (a) război (Apocalipsa 6.3,4; Matei 24.6,7);
- (b) foamete (Apocalipsa 6.5,6; Matei 24.7);
- (c) moarte (Apocalipsa 6.7,8; Matei 24.7-9);
- (d) martiraj (Apocalipsa 6.9-11; Matei 24.9,10,16-22);
- (e) întunecarea soarelui și a lunii, căderea stelelor (Apocalipsa 6.12-14; Matei 24.39);
- (f) un timp al judecății lui Dumnezeu (Apocalipsa 6.15-17; Matei 24.32-25.36).

Johnson (pag. 472) vede după părerea noastră o concordanță mai bună:

- (a) timpul creștinilor falși, războaie, molime, cutremure de pământ și moarte, sau „începutul durerilor” (Matei 24.8), adică în Apocalipsa timpul celor șase pecete (Apocalipsa 6-8);
- (b) timpul necazului cel mare (Matei 24.21), adică timpul trâmbițelor (Apocalipsa 8-11);
- (c) evenimentele care premerg direct arătarea lui Hristos și stau în legătură cu această arătare (Matei 24.29,30), adică timpul potirelor (apocalipsa 15 și 16).

cu o groază incomparabilă. Acest haos va conduce la instaurarea definitivă a Imperiului Roman cu un dictator la conducere, care va încheia un legământ cu Israel (Daniel 9.27; Isaia 28.4). A doua jumătate a acestui legământ de șapte ani, deci o perioadă de trei ani și jumătate, ne este descrisă detaliat în Apocalipsa. Acesta este exact timpul marelui necaz pentru Israel și pentru toate popoarele pământului; aceasta este descris în legătură cu pecetea a șaptea în Apocalipsa 8 și 9. Gândesc că această privire de ansamblu generală ne va ajuta să înțelegem mai bine detaliile în contextul lor.

A. Primele patru pecete:

Patru cai (Apocalipsa 6.1-8)

Primele patru pecete aparțin clar împreună. Numărul șapte poate fi împărțit în Apocalipsa întotdeauna în grupe de câte patru și trei. Aici primele patru constituie un întreg, ceea ce rezultă deja din faptul că ele sunt legate cu cele patru ființe vii și cu cei patru cai.⁴ De fiecare dată este una din cele patru făpturi vii care spune: „Vino!”⁵ Acest strigăt răsună de patru ori și confirmă că cele patru ființe vii stau în legătură cu căile de guvernare ale lui Dumnezeu în judecată și însușirile judecăților sunt prezentate prin aceste patru simboluri. Să observăm că aici este vorba de judecăți ale providenței, adică nu sunt încă judecăți directe care pot fi recunoscute ca atare. Cei necredincioși nici măcar nu recunosc mâna lui Dumnezeu în aceste prime încercări; ei atribuie aceste plăgi elementelor naturii și situației (politice sau de altă natură). Sunt numai fapte introductive ale lui Dumnezeu.

1. Prima pecete: calul alb (Apocalipsa 6.1,2)

Prima dată vedem un călăreț venind pe un cal alb: „și a ieșit învingător și ca să învingă” (versetul 2).⁶ El are un arc, nu o sabie. Deci încă nu este vorba de un război sângeros, această persoană

---

⁴ Cei patru cai amintesc fără îndoială de caii roșii, murgi (roșu deschis) și albi din Zaharia 1.8 și de caii roșii, negrii, albi și bălțați din Zaharia 6.2,3. Contextul în care ei se întâlnesc aici este însă cu totul altul (în contrast cu Johnson, pag. 472, care presupune că culorile arată spre regiuni geografice diferite și că în Apocalipsa așa ar fi). Alb este aici culoarea biruinței, roșu ca focul este culoarea sângelui, negru este culoarea tristeții și bălțat (vezi adnotarea 11) este culoarea cadavrelor, a morții.

⁵ Mulți comentatori presupun că acest „Vino!” este adresat lui Ioan sau chiar lui Hristos. Probabil aceasta este în legătură cu înțelegerea incorectă a expresiei „Vino și vezi” (de exemplu în olandeză „Statenvertaling”). „Vino” (*erchou*) înseamnă și „ieși” și poate să se adreseze numai călărețului. În Apocalipsa 16.1 se spune „mergeți” (*hypagete*). Dacă o astfel de poruncă este dată lui Ioan, atunci se folosesc alte cuvinte: în Apocalipsa 4.1 „suiete aici” (*anaba*) și în Apocalipsa 17.1; 21.9 „vino aici” (*deuro*). Este o paralelă la amfiteatrele antice sau circurile antice, unde erau chemați înăuntru diferiți călăreți.

⁶ Cu privire la identitatea călărețului alb au existat nespuse de multe speculații. Comentatorii istoricizanți [Reconstituiri de evenimente sau obiecte din epoci anterioare sunt descrise ca fiind istoricizante în cazul în care nu corespund originalului în aspecte esențiale și, cu toate acestea, dau profanilor impresia că sunt o reconstituire documentată istoric sau chiar un original.] gândesc de exemplu la invaziile goților în Imperiul Roman (Cummings, pag. 44,45) sau a parților (Peake, pag. 270-273) sau în general la biruința unui popor de călăreți barbar (Kraft, pag. 116) sau tocmai la epoca de înflorire și bunăstare a imperiului între moartea lui Domițian și urcarea pe tron a lui Commodus (citată de Tatford, pag. 86) sau în general la timpul de pace din istorie. Istoricii, și de asemenea și unii futuriști, gândesc deseori la Hristos ca vestitor al Evangheliei referitoare la Împărăția Sa în această lume (Milligan, pag. 89; Johnson, pag. 473 se referă la Alford und Ladd). Greijdanus (pag. 114-116) nu gândește cu privire la călăreți atât de mult la Hristos, ci mai degrabă la progresul Evangheliei și acesta în forma abstractă. Și comentatorii futuriști au gândit deseori la Hristos ca ultimul biruitor, cu referire la însemnătatea pozitivă a culorii albe în Apocalipsa, în Apocalipsa 5.5 și a călărețului alb în Apocalipsa 19.11 (de exemplu Hendriksen, pag. 113-117).

va prezenta mai degrabă o putere de biruire destul de nerăzboinică (compară cu contrastul din versetul 4). El va primi o cunună (textual înseamnă cunună de biruitor), ceea ce probabil înseamnă că el nu va veni la putere ca urmaș al tronului, ci ca uzurpator (ca de exemplu Napoleon). Alte detalii nu sunt prezentate. Duhul Sfânt ne prezintă numai o imagine de ansamblu, suficientă pentru a ne permite să urmărim evenimentele.

2. Pecetea a 2-a: calul roșu ca focul (Apocalipsa 6.3,4)

Calul al doilea este roșu ca focul, roșu ca sângele. Un cal în sine reprezintă o putere agresivă și cuceritoare,⁷ și culoarea roșie ca sângele întărește imaginea unei puteri războinice. Pretutindeni oamenii se vor scula unii împotriva altora: „... și celui care ședea pe el i s-a dat să ia pacea de pe pământ și [să-i determine pe oameni] ca să se înjunghie unii pe alții” (versetul 4). Aceasta s-ar putea referi la războaie civile. Călărețul al doilea poartă o sabie mare, ceea ce face aluzie mai mult decât arcu (versetul 2) la o luptă directă, sângeroasă om contra om. Astfel ia naștere un dezechilibru politic îngrozitor, care va provoca inevitabil și un haos economic.⁸

3. Pecetea a 3-a; calul negru (Apocalipsa 6.5,6)

La a treia pecete întâlnim un cal negru, și culoarea neagră este culoarea tristeții (compară cu Psalmul 42.10; Isaia 50.3). „Și cel care ședea pe el avea o balanță în mâna sa” (versetul 5) ca simbol al neajunsurilor economice. „Și am auzit ca un glas în mijlocul celor patru făpturi vii, spunând: «o măsură de grâu, un dinar; și trei măsuri de orz, un dinar»” (versetul 6). Acestea sunt prețuri neobișnuit de mari, ceea ce arată spre o inflație.⁹ În toate domeniile relațiile vor fi

---

Dar

(a) cei doi călăreți nu au nimic altceva comun, decât numai culoarea albă;

(b) cei patru călăreți sunt foarte clar paralel (compară cu „li s-a dat” în versetul 8! [rev. Elberfelder; Zürcher; Luther 1984; trad. olandeză Telos; GBV 2001; Cornilescu] vezi adnotarea 15); Împărăția lui Hristos nu conduce la război, foamete și ciumă.

(c) Hristos nu Se arată la începutul „ceasului încercării”, ci la sfârșitul lui.

(d) nu se poate presupune că Hristos în versetul 1 și 2 este atât Mielul cât și călărețul;

(e) nu este acceptabil că una din ființele vii dă ordin lui Hristos „Vino!”;

(f) expresia „lui/ei/lor le-a fost dat” în Apocalipsa se referă la aprobarea divină pentru puterile rele ca să-și facă lucrarea lor îngrozitoare (Apocalipsa 9.1,3,5; 13.5,7,14,15). Alți futuriști (după părerea noastră cu mai mult temei) gândesc la „căpetenia care va veni” din Daniel 9.26, care obține hegemonia asupra Imperiului Roman reinstaurat (Ainslie, pag. 74). (Alții gândesc la antihrist, dar aceasta se bazează pe confundarea celor două fiare din Apocalipsa 13, așa cum se va lămuri.) Probabil este cel mai bine să nu se gândească la o persoană concretă, ci în cei patru călăreți să se vadă personificări ale anumitor evoluții viitoare. În primul călăreț vedem duhul seducerii, al puterii militare și al uzurpării politice.

⁷ Compară cu Apocalipsa 9.7,9,16,17; 14.20; 18.13; 19.11,14; vezi între altele și Iov 39.22-28; Psalmul 20.8; 33.17; 147.10; Proverbe 21.31, și multe pasaje corespunzătoare din cărțile profetice.

⁸ Cocs (pag. 73) vede nu numai în primul călăreț pe dictatorul mondial roman, ci în afară de aceasta vede în călărețul al doilea pe tovarășul lui de legământ, pe profetul mincinos (respectiv prima și a doua fiară din Apocalipsa 13). El asociază culoarea roșie ca focul cu balaurul roșu ca focul din Apocalipsa 12.3, și cu animalul de culoare stacojie (roșu aprins) și cu femeia îmbrăcată în purpură și stacojiu din Apocalipsa 17.3,4. Problema acestei interpretări constă în aceea că pentru aceasta sunt prea puține puncte de referință în Apocalipsa 6.3,4 și ea ne constrânge ca și în cazul călărețului al treilea și al patrulea să vedem figuri profetice concrete, ceea ce nu pare să fie posibil. În metoda istoricizantă s-a gândit aici la masacrul pe care l-a făcut Nero respectiv Domițian între creștini, dar și la prigonirea creștinilor pe parcursul întregii istorii a Bisericii, sau la marile războaie religioase.

⁹ Dinarul este plata unui lucrător cu ziua (Matei 20.2). O măsură de grâu este aproximativ cantitatea pe care un lucrător o consumă la o masă sau într-o zi. Deci pentru plata pe o zi el putea să cumpere conform versetului 6

deranjate și populația va avea de suferit în criză. Vedem însă că bunăstarea celor bogați este cruțată, căci noi citim: „nu vătăma untdelemnul și vinul”, și acestea nu sunt alimente de bază, ci sunt articole de lux.¹⁰ Însă această îngrădire este numai de scurtă durată, căci vedem în versetul 15 că și cei bogați sunt loviți.

4. Pecetea a 4-a: calul gălbui (Apocalipsa 6.7,8)

În mijlocul situației, care se înrăutățește tot mai mult, vedem la deschiderea pecetii a patra venind un cal gălbui;¹¹ este o culoare dezgustătoare, la care trebuie să ne gândim la moarte. Ca să se înțeleagă corect cartea trebuie să se recunoască întotdeauna ce trebuie înțeles simbolic și ce trebuie înțeles în adevăratul sens al cuvântului; însă din textul Apocalipsei deseori rezultă de la sine unde trebuie să ținem cu tărie la înțelesul textual.¹² Este clar că în cazul cailor, aceștia trebuie interpretați ca simboluri: „... și numele celui care ședea pe el era Moartea; și Locuința morților urma cu el” (versetul 8). Desigur aici este vorba de o vorbire simbolică.¹³ Dar ceea ce urmează după aceea: războaiele, situația economică defavorabilă, și celelalte evenimente catastrofale, care sunt amintite în versetul 8, trebuie desigur înțelese în sensul adevărat al cuvântului.¹⁴

Deci, ce se petrece exact? Citim despre sabie (războaie), despre foame (foamete), despre moarte (probabil este vorba de ciumă, compară cu Ezechiel 14.21) și despre animalele sălbatice ale pământului, de patru judecăți grele, care sunt amintite și de alți profeți.¹⁵ Toate aceste plăgi și urmările acestor „călăreți” îngrozitori – dar aici este vorba și de a patra parte a pământului. Vom vedea că „partea a treia” a pământului cuprinde Imperiul Roman (compară cu Apocalipsa 12.4).

---

trei porții de orz și numai o porție de grâu și prin aceasta nu mai rămânea nimic pentru familie sau pentru alte nevoi. Se presupune că aceste prețuri sunt de zece până la douăsprezece ori mai mari decât normal.

¹⁰ Că aici este vorba de articole de lux este confirmat prin Proverbe 21.17. Alții explică că untdelemnul și vinul aparțin alimentelor de bază (compară formularea „grâul, mustul și untdelemnul”; Deuteronomul 7.13; Osea 2.21) și că aici ar fi numai o delimitare a foamei. Rădăcinile măslinului și viței de vie pătrund adânc și de aceea în contrast cu grâul ele nu sunt afectate printr-o secetă limitată.

¹¹ „Galben” în greacă este *chloros*, de la care derivă cuvântul nostru clor. În Apocalipsa 8.7; 9.4 este tradus cu „verde”: aici este vorba de culoarea verde-deschis a vegetației tinere. Cuvântul se poate referi și la culoarea „cadaverică” ca și culoarea a bolii, în contrast cu culoarea sănătoasă (compară cu expresia noastră; „arată ca mortul”).

¹² Vezi la această poziție partea A, capitolul 4.

¹³ Locuința Morților „urmează” aici după moarte, deoarece victimele acestui călăreț suferă mai întâi moartea și după aceea urmează Locuința Morților.

¹⁴ McIlvaine (pag. 133-135) a făcut propunerea surprinzătoare – pornind de la „lor” în versetul 8 – că versetul 8b se referă nu numai la călărețul al patrulea, ci la toți patru și constituie astfel o pericopă deosebită. Cele patru plăgi stau în legătură cu unul din cei patru călăreți: sabia cu al doilea, foametea cu al treilea, moartea cu al patrulea, așa că animalele sălbatice constituie evident plaga care ia naștere prin primul călăreț. Atunci aceasta ar fi un alt argument că primul călăreț nu poate fi Hristos (vezi adnotarea 6). Propunerea lui McIlvaine nu poate fi destul de convingătoare:

(a) „lor” se poate referi desigur la moarte și la Locuința Morților (Hades);
(b) ordinea călăreților și a plăgilor nu coincide;
(c) în versetul 4 și 8 se folosesc cuvinte diferite pentru „sabie”;
(d) Asocierea primei plăgi cu ultimele trei plăgi este într-adevăr remarcabilă, însă nu se vede nici o legătură între animalele sălbatice și apariția primului călăreț.

¹⁵ Vezi Ieremia 14.12; 15.2; Ezechiel 5.12,17; 14.21; 33.27.

Trebuie deci să fie vorba de un teritoriu mic, care privit în sine însuși este desigur foarte cu vază.¹⁶

Acestea sunt primele patru peceti, care aduc cu sine judecăți tot mai grave pentru omenire.¹⁷

B. Ultimele trei peceti (Apocalipsa 6.9 – 8.2)

5. Pecetea a 5-a: sufletele de sub altar (Apocalipsa 6.9-11)

La pecetea a cincea vedem deodată cu totul altceva. În timpul acesta vor fi martiri pentru credință, căci după răpirea Bisericii se va vesti Evanghelia Împărăției (Matei 24.14) și mulți oameni vor veni la credință, atât din Israel cât și dintre popoare (vezi Apocalipsa 7). O parte din ei vor fi omorâți, și o parte vor rămâne păziți, ca să fie supuși unor asupriri și mai mari, înainte ca ei să intre vii în Împărăția păcii. „Și ... am văzut sub altar sufletele celor înjunghiați pentru Cuvântul lui Dumnezeu și pentru mărturia pe care au dat-o” (versetul 9). Ei se află sub altar, deoarece ei și-au dat viața ca jertfă din pricina Cuvântului lui Dumnezeu.¹⁸ Este vorba de suflete, deoarece acești credincioși încă nu au fost înviați; învierea lor va avea loc la începutul Împărăției păcii (Apocalipsa 20.4). Ei vor rămâne în continuare în această stare (pe care noi o putem compara cu Paradisul; Luca 23.42), până când vor fi înviați. Pe acești martiri trebuie să-i diferențiem categoric de credincioșii care aparțin Bisericii Dumnezeului cel viu.¹⁹ Am atras deja atenția că cei 24 de bătrâni se află în odihna cerească începând cu Apocalipsa 4, în timp ce pe pământ au loc evenimente îngrozitoare. Sufletele de sub altar sunt însă martiri, care au venit la credință după răpirea Bisericii și care au fost omorâți. Deja din cuvintele lor putem deduce că ei nu se află pe terenul creștin, căci ei spun: „Până când, o, Stăpâne, sfânt și adevărat, nu judeci și nu răzbuni sângele nostru asupra celor care locuiesc pe pământ?” (versetul 10). Aceasta nu este o vorbire creștină, ci este vorbirea Vechiului Testament (compară cu Psalmul 79.10-13; 137.7-9). Credincioșii Vechiului Testament nu posedau Duhul Sfânt ca Persoană locuind în ei, așa cum el locuiește acum în credincioși (Ioan 14.16,17; 1 Corinteni 6.19). Să ne gândim numai la Ștefan în Faptele apostolilor 7.60, care în puterea Duhului Sfânt s-a rugat pentru vrăjmașii lui corespunzător exemplului pe care n-i l-a arătat Domnul Isus (Luca 23.34).

---

¹⁶ După război urmează de regulă foamete, după foamete urmează epidemii, și decimarea populației prin război și foamete și epidemii conduce la creșterea numărului de animale sălbatice. Dacă ne gândim că războaiele (atomice) pot astăzi ușor nimici milioane de oameni, că două treimi din populația mondială suferă astăzi de foamete și că unei singure boli cum este SIDA pot să-i cadă pradă în deceniile următoare mai multe zeci de milioane de oameni, atunci ne putem ușor imagina că la astfel de plăgi un sfert din populația mondială moare. Este posibil ca numărul acesta să fie înțeles simbolic, așa cum este „partea a treia” în Apocalipsa 8.7-12.

¹⁷ Este de neînțeles că Greijdanus (pag. 118,119) poate ține cu tărie că în cazul acestor patru călăreți este vorba de înaintarea Evangheliei. Războaie, foamete, epidemii și animale sălbatice ajută la răspândirea Evangheliei și pe lângă aceasta fac ca inimile să se pocăiască și să se întoarcă înapoi! S-ar putea să fie așa, dar în text nu se spune nimic despre așa ceva; este o pură speculare.

¹⁸ În Vechiul Testament sângele animalului jertfit era vărsat la piciorul altarului arderii de tot (Exodul 29.12; Leviticul 4.7-34, și așa mai departe). Sângele acesta era așezat pe aceeași treaptă cu sufletul (Leviticul 17.10,14); de aceea martirii aceștia, care și-au dat sângele pentru chestiunea lui Dumnezeu și a Mielului, sunt văzuți aici ca suflete la piciorul altarului (compară și cu Geneza 4.10). Pavel compară și moartea lui de martir, care îl aștepta, cu o jertfă (Filipeni 2.17; 2 Timotei 4.6; compară și cu Romani 12.1). Altarul acesta este totodată și un loc de rugăciune, ceea ce ne amintește de altarul tămâierii (compară cu Apocalipsa 8.3,5; 9.13, unde este vorba de un „altar de aur”, adică un altar al tămâierii; vezi și Apocalipsa 14.18; 16.17; Psalmul 141.2). Deoarece Apocalipsa amintește numai un singur altar, probabil noi trebuie să privim altarul ceresc atât ca altar al arderii de tot cât și ca altar al tămâierii.

¹⁹ Vezi detaliat tratarea acestui subiect în partea A, capitolul 6.

Dar în perioada, pe care o analizăm aici, Duhul Sfânt este împreună cu Biserica întors înapoi în cer.

Martirii pornesc de la premisa că răzbunarea va veni, și de aceea vorbesc în felul acesta lui Dumnezeu. Pe lângă aceasta ei nu Îl numesc „Tatăl nostru” sau „Domnul Isus”, ci ei se adresează Stăpânitorului (*despotes*); ei se adresează lui Dumnezeu în cuvinte generale. Ca răspuns Dumnezeu dă fiecăruia o haină albă lungă (versetul 11), care îi deosebește, deoarece ei sunt priviți ca fiind drepti și învingători (cu toate că încă nu sunt înviați).²⁰ Prin aceasta se confirmă că ei sunt vrednici, însă momentan nimic mai mult. Necazul cel mare încă nu a început; aici este vorba abia de judecățile de început. De aceea ei trebuie să mai aștepte puțin. „... și li s-a spus să se mai odihnească puțin timp, până se va împlini²¹ și numărul celor împreună-robi cu ei și al fraților lor, cei care urmează să fie uciși ca și ei” (versetul 11). Deci aici este făcută cunoscut o a doua grupă de martiri, și anume a acelor care vor muri în timpul necazului cel mare. „Puțin timp” se referă după părerea noastră la cei trei ani și jumătate ai necazului cel mare. Aici este vorba probabil de două grupe diferite: una moare înainte de necazul cel mare și cealaltă moare în timpul necazului cel mare. Răzbunarea, pentru care ei se roagă, va avea loc abia după aceea, la venirea Domnului Isus, când judecata finală va lovi pământul; atunci implorarea lor va fi ascultată/împlinită pentru totdeauna.

6. Pecetea a 6-a: marea dezordine (Apocalipsa 6.12-17)

Începând cu pecetea a șasea se pornesc judecățile, care sunt mult mai îngrozitoare decât cele din timpul primelor pecete. Când se deschide pecetea a șasea, scurt înainte de necazul cel mare, are loc „un cutremur mare de pământ” (versetul 12); acesta va face să se clatine nu numai pământul într-un anumit loc, ci întregul „sistem solar”. Noi trebuie din nou să diferențiem între ceea ce trebuie înțeles textual și ceea ce trebuie înțeles simbolic. Dacă despre soare și lună se spune: „soarele s-a făcut negru ca un sac de păr²² și luna s-a făcut toată ca sângele și stelele cerului au căzut pe pământ” (versetele 12,13a), atunci după părerea noastră trebuie să ne gândim la o interpretare simbolică.²³ Dacă soarele ar deveni negru în adevăratul sens al cuvântului, viața

---

²⁰ Au fost multe discuții referitoare la întrebarea cum este posibil ca cei morți să primească în cer o haină, înainte ca trupul lor să fie înviat (învierea are loc abia în Apocalipsa 20.4). Walvoord (pag. 134.135) face parte din aceia care presupun că aceste suflete au „trupuri temporare” între moarte și înviere, deoarece o haină nu ar putea atârna pe un trup imaterial! Scriptura nu arată nimic despre un astfel de „trup temporar”. Aici simbolismul Apocalipsei este foarte clar supra exagerat, dacă din această haină vrea să se deducă un „trup temporar”. Aici stă scris „suflete” (la care sufletele sunt diferențiate de trupuri: Matei 10.28), și aceasta ne este suficient. Într-o înțelegere simbolică (compară cu Apocalipsa 19.8!) nu avem nici o greutate cu faptul că sufletele primesc o haină albă. Despre Dumnezeu, care este Duh, citim în diferite locuri despre o haină sau ceva asemănător. (Psalmul 104.2; Isaia 6.1; Ezechiel 1.27; 8.2; Daniel 7.9).

²¹ Sau „să ajungă complet” [Luther 1984]. Aici este vorba de interpretări diferite ale textului. „Împlini” poate fi înțeles și așa: „... până când și cei care sunt împreună-robi cu ei își vor fi împlinit alergarea [sau chemarea]”, și anume prin martiriu.

²² Aici este vorba de o haină masivă făcută din părul unei capre negre și care era purtată în timpuri de doliu.

²³ Alți comentatori nu consideră aceasta ca fiind de la sine înțeles (vezi de exemplu Bullinger, pag. 274; Prake, pag. 178,179; Walvoord, pag. 136,137). Cu toate obiecțiile prezentate de noi în text ei nu văd nici un motiv să renunțe la o explicare textuală. Că soarele devine negru și luna ca sângele, ar trebui atunci (ca urmare a unei furtuni uriașe?) să se atribuie aceasta unor apariții atmosferice care fac soarele și luna să se vadă așa. Cu privire la stelele care cad pe pământ, se poate gândi la meteoriți (compară cu Judecători 5.20). Cum cerul se îndepărtează ca o carte făcută sul, nu știu. Că toți munții și toate insulele se mută din locul lor, poate fi în legătură cu marele cutremur de pământ (versetul 12). Mounce (pag. 161,162) și Johnson (pag. 476) stau la mijloc între o interpretare textuală și una simbolică.

nu ar mai fi posibilă; în afară de aceasta în continuare vedem alte judecăți, la care soarele contribuie. Aici este vorba de puteri pământesti care se clatină. La fel citim și: „toți munții și insulele s-au mutat din locul lor” (versetul 14b). Dacă fiecare munte s-ar muta din locul lui, nu ar mai fi posibil ca toți oamenii să se ascundă în peșteri și în stânci (versetul 15). În versetul 14 munții sunt simbolici, în versetul 15 munți sunt prezentați în adevăratul sens al cuvântului. Desigur aceasta nu simplifică interpretarea Apocalipsei, dar dacă citim exact ce este scris găsim în textul însuși cheia pentru înțelesul corect.

Vrem să privim mai îndeaproape simbolurile folosite. Citim despre judecăți cu privire la soare, lună și stele. În continuare vom vedea, că ele sunt folosite așa cum sunt folosite și în Vechiul Testament ca simboluri ca să descrie domnitori puternici. Corpurile cerești, care aici își pierd strălucirea sau cad din cer (așa cum cad smochinele²⁴ din smochin printr-o furtună puternică), reprezintă deci domnitori, care sunt purtătorii de lumină morali, dar care sunt răsturnați sau chiar aduc moarte (sânge), prin care iau naștere stări haotice. La aceasta se adaugă, că cerul este „îndepărtat ca o carte făcută sul” (versetul 14a; compară cu Isaia 34.4). Într-o carte făcută sul nu se mai poate citi. Gândurile cerului (ale lui Dumnezeu) ajung întunecate. Nu va mai fi lumină de sus, ci va fi numai întuneric moral, care va împiedica să se vadă călăuzirea divină. „... și toți munții și insulele s-au mutat din locurile lor” (versetul 14.b). Munții sunt și o referire la domnitorii puternici, văzuți ca puteri mari, de neclintit.²⁵ În Vechiul Testament o insulă este denumirea unei puteri comerciale.²⁶ Totul este dat peste cap: o revoluție mare se rostogolește pe pământ și tot ce constituia sprijin omului se prăbușește. Unde vor duce toate acestea? Acolo unde au condus toate revoluțiile: un regim totalitar, o dictatură absolutistă. Așa cum gândesc mulți comentatori, gândesc și eu că din acest haos va ieși monarhul absolut al Împărăției Romane.²⁷ Aici nu se spune încă în ce fel va avea loc aceasta; trebuie să așteptăm până la Apocalipsa 13.

„Și împărații pământului și cei mari și comandanții și cei bogați și cei puternici și orice rob și orice om liber” (versetul 15), deci întreaga omenire²⁸ este așa de înspăimântată și uluită, că se vor ascunde în peșteri și în stâncile munților. Aici găsim și pe cei bogați și pe cei puternici (în societate); totul, în care ei și-au pus încrederea, puterea economică, industria, totul se prăbușește. Gândesc că în sens restrâns este încă vorba de judecăți de prevestire, însă toți vor trebui să recunoască că este cerul, cel care se manifestă în forțele naturii și în starea politică, socială și economică. Dumnezeu va interveni abia după deschiderea pecetii a șaptea. Însă aici ne aflăm scurt înaintea acestui eveniment, și de aceea oamenii recunosc că este ceva mai mult decât forțe naturale și împrejurări. Pentru prima dată ei zic munților și stâncilor: „Cădeți peste

---

²⁴ Aici este vorba de *olynthoi*, adică smochine verzi, care cresc toamna sau iarna în pom, dar care rareori ajung la coacere și în furtună cad ușor din pom.

²⁵ Compară cu Psalmul 46.3,4; Isaia 40.4; 64.1,3; Ieremia 51.25; Daniel 2.35,44; Mica 6.1,2; Habacuc 3.10; Zaharia 4.7; Matei 17.20; 21.21.

²⁶ Compară cu Apocalipsa 16.20; Isaia 23.2; 40.15; 51.5; 60.9; Ezechiel 26.18; 27.3,15; Țefania 2.11.

²⁷ Gândul acesta nu trebuie să stea în contradicție cu interpretarea, călărețul alb în versetul 2 ar fi monarhul absolut roman (vezi adnotarea 6). La prima pecete vedem începutul marșului triumfal al acestui dictator (căpetenia care va veni, Daniel 9.26; fiara din mare, Apocalipsa 13), care își va consolida tot mai mult autoritatea în mijlocul catastrofelor care lovesc pământul, pentru ca în cele din urmă, când satan va fi aruncat din cer (Apocalipsa 12.9), să primească de la acesta domnia sa absolută (Apocalipsa 13.2).

²⁸ Avem aici o enumerare înșeptită, nu neapărat completă, însă în domeniul de la împărat și până la sclavi. În mod deosebit sunt numiți împărații; dacă în versetul 6 par să fie cruțați (acolo ei dispun încă de articole de lux, cum ar fi untdelemnul și vinul; dar vezi adnotarea 10), aici sunt și ei atinși.

noi și ascundeți-ne de fața Celui care șade pe tron și de mânia Mielului; pentru că a venit ziua cea mare a mâniei Lui, și cine poate sta în picioare?” (versetele 16,17). Pentru prima dată încep să se gândească la Dumnezeu, da, chiar la Miel, de a cărui mânie se tem, oricât de mic și blând ar fi un Miel! Ei au frică mare, dar ei nu se pocăiesc.

Realmente ziua mâniei lui Dumnezeu în înțelesul ei deplin nicidecum nu a început aici încă. Acesta este numai începutul durerilor, așa cum spune Domnul Isus ucenicilor Săi în Matei 24.8. Abia când Hristos va apare, va începe ziua mare a mâniei lui Dumnezeu și a Mielului. Până atunci însă vor trebui să treacă încă cel puțin trei ani și jumătate, însă Duhul Sfânt ne arată aici cât de îngrozitoare vor fi aceste judecăți.²⁹

Primul excurs:

Cei răscumparați din Israel și dintre popoarele (Apocalipsa 7.1-17)

a. Cei 144.000 pecetluiți din Israel (Apocalipsa 7.1-8)

Începând cu Apocalipsa 7 începe o „intercalare”, evident pentru că Duhul Sfânt consideră necesar să ne explice mai îndeaproape ce se va petrece cu credincioșii care vor trebui să trăiască în astfel de împrejurări. Această intercalare este un răspuns potrivit la întrebarea de ce Apocalipsa 6 se termină cu cuvintele: „...pentru că a venit ziua cea mare a mâniei Lui, și cine poate sta în picioare?” Răspunsul este: un număr mare de sfinți din Israel și dintre popoare pot sta înaintea lui Dumnezeu și a Mielului. La citirea pasajului din Apocalipsa 6.9-11 te întrebi involuntar, dacă toți cei răscumparați din timpul acesta vor avea parte de moartea de martir. Dar în Apocalipsa 7 nu ne sunt arătați martirii, ci credincioșii care vor trece prin necazul cel mare

---

²⁹ Aici trebuie să ne preocupăm cu întrebarea, care a fost deja amintită în text, în ce loc din succesiunea pecete, trâmbițe și „potire începe exact ultima jumătate a săptămânii-an a lui Daniel. Acolo unde în Apocalipsa se găsesc referiri la această perioadă (Apocalipsa 11.2,3; 12.6,14; 13.5), ne găsim categoric în această perioadă. Primul loc (Apocalipsa 11.2,3) arată că necazul cel mare începe în orice caz înainte sau la această trâmbiță – dar când exact? În privința aceasta sunt păreri diferite:

- (a) la pecetea a patra (Walvoord, pag. 131,132) din cauza groazei nespuse de mari a judecăților numite acolo (Apocalipsa 6.8);
- (b) la pecetea a șasea, deoarece acolo oamenii pentru prima dată nu mai pot tăgădui că este vorba de mânia lui Dumnezeu și de mânia Mielului (Apocalipsa 6.16,17);
- (c) la pecetea a șaptea, din cauza întreruperii solemne a judecăților și a tăcerii de o jumătate de oră (Apocalipsa 8.1) și a groazei înșeptite care urmează;
- (d) la trâmbița a cincea, din cauza „vai”-urilor întreprinse, care încep acolo (Apocalipsa 8.13; 9.12);
- (e) la trâmbița a șaptea, deoarece între trâmbița a șasea și a șaptea se vorbește pentru prima dată de trei ani și jumătate (vezi mai sus).

Cu privire la (a): Tocmai expresia „a patra parte” arată că aceste judecăți sunt mai puțin cuprinzătoare decât cele de mai târziu sub pecetea a șaptea, care lovesc „a treia parte” din pământ.

Cu privire la (b): La fel de bine se poate afirma că judecățile anunțate prin pecetea a șasea ar fi un prevestitor al groazei mari, care se pornește cu pecetea a șaptea. Noi înclinăm mai degrabă spre (c), eventual (d) sau (e), dar o alegere categorică nu este ușoară. În text pornim de la premisa că necazul cel mare (= ultima jumătate de săptămână-an) începe cu pecetea a șaptea, deoarece în Apocalipsa 7.14 (= ultima jumătate de săptămână-an) începe cu pecetea a șaptea, deoarece în Apocalipsa 7.14 (scurt înainte de deschiderea peceteii a șaptea), sunt prezentați credincioșii care trec prin necazul cel mare.

și ca vii vor intra în Împărăția de o mie de ani.³⁰ În acest timp întâlnim șapte grupe de credincioși:

(1) și (2) iudeii și păgânii, care mor ca martiri înainte de necazul cel mare (Apocalipsa 6.9),

(3) și (4) iudeii și păgânii, care vor muri în timpul necazului cel mare (Apocalipsa 6.11),

(5) cei 144.000 din cele douăsprezece seminții ale lui Israel (Apocalipsa 7.1-8). Dumnezeu îi va alege ca robi și martori ai Săi, și ei vor fi păziți în timpul necazului cel mare, pentru ca să intre în Împărăția de o mie de ani ca popor al Său, fără să fi văzut moartea.

(6) „... o mulțime mare, pe care nimeni nu putea să o numere, din orice națiune și seminții și popoare și limbi” (Apocalipsa 7.9-17). Aceștia sunt păgânii care se vor converti ca urmare a vestirii Evangheliei Împărăției pe întreg pământul (Matei 24.14). Sunt „oile” amintite în Matei 25.31-46. Grupa aceasta nu va gusta moartea, ci vor trece prin necazul cel mare și vor intra în Împărăție;

(7) în final găsim încă o grupă în Apocalipsa 14, a șaptea, din cele două seminții ale lui Iuda, care se află în țară (adică, în statul Israel de astăzi) și care vor fi păzite în mod deosebit de Domnul și vor fi introduse în siguranță în Împărăția de o mie de ani. În Apocalipsa 7.1-8 avem a face cu întreg poporul Israel, așa cum el este astăzi încă împrăștiat pe întreg pământul; numai o parte din ei vor locui în țară în timpul necazului.

Niciuna din cele șapte grupe numite nu trebuie s-o confundăm cu Biserica Dumnezeului cel viu. Pentru aceasta este o dovadă dublă.

În primul rând: toate aceste grupe sunt diferențiate cu grijă de cei 24 de bătrâni, care constituie un model al Bisericii (Apocalipsa 7.13: „Și unul dintre bătrâni s-a ridicat și mi-a zis”, și așa mai departe). Aceste șapte grupe se află pe pământ, în timp ce Biserica lui Dumnezeu înviață și

---

³⁰ De altfel mulți comentatori sunt de părere că în Apocalipsa 7 este vorba de sfinți din necazul cel mare, care au fost uciși și înviați. Această părere se sprijină înainte de toate pe versetele 9, 11 și 15, care par să se refere la cer. Față de aceștia noi suntem de părere că aici este vorba de credincioși care sunt cruțați în necazul cel mare și vor intra în Împărăția păcii pe pământ (vezi și comentariul la versetele 9-17):

(a) se poate presupune că ambele grupe din Apocalipsa 7 vor avea parte de aceeași soartă, adică ori vor fi ambele cruțate ori vor muri amândouă; deci, cei 144.000 sunt pecetluiți tocmai pentru a nu fi omorâți (compară cu Apocalipsa 7.3; 9.4);

(b) în legătură cu acești sfinți nu se vorbește nici de omorâre, înjunghiere (Apocalipsa 6.9) sau de decapitare (Apocalipsa 20.4), nici de înviere;

(c) versetele 16 și 17 par să se refere mai degrabă la o stare pământească, decât la una cerească; „a pășuna” (textual: „a păzi”) se referă la popoarele de pe pământ, conform cu Apocalipsa 2.27; 12.5; 19.15;

(d) dacă în Apocalipsa 5.13 toate creaturile preamăresc pe Acela care șade pe tron și pe Miel, atunci nu este nici un motiv pentru care „mulțimea mare” de aici nu poate fi văzută spiritual înaintea tronului (versetele 9,10,15);

(e) templul din versetul 15 nu trebuie neapărat să fie Templul ceresc (Apocalipsa 11.19), căci există un templu și pe pământ (Apocalipsa 11.1), atât înainte de Împărăția de o mie de ani, cât și în timpul Împărăției (vezi textul).

Pe baza paralelei la Ezechiel 9.4-6 respingem și interpretarea lui Johnson (pag. 478,479), că pecetluirea protejează pe cei 144.000 de plăgile lui Dumnezeu (Apocalipsa 16.2), dar nu de oameni (Apocalipsa 13.7; 20.4). Se impune mai degrabă să se presupună că *toți* cei 144.000 și marea mulțime dintre popoare vor trece nevățamați prin necazul cel mare și vor intra în Împărăția păcii pe pământ, și drept urmare trebuie ca ei să fie diferențiați de credincioșii care vor fi uciși ca martiri în ceasul încercării (Apocalipsa 6.9-11; 13.7; 20.4).

glorificată este în cer. A doua dovadă este, că se face o diferențiere între Israel și popoare, o diferențiere pe care trebuie s-o luăm în adevăratul sens al cuvântului. Acești 144.000 nu pot fi puși pe aceeași treaptă cu creștinii, așa cum deseori se afirmă. Căci cum altfel am putea explica mulțimea mare de popor din versetul 9? Cele două grupe sunt clar diferențiate între ele. În Biserică nu se face nici o diferențiere între credincioșii din Israel și cei dintre popoare; acolo nu este nici o deosebire între iudeu și grec (Romani 10.12; 1 Corinteni 12.13; Galateni 3.28; Efeseni 2.14-19; Coloseni 3.11). Dar aici se fac iarăși diferențierile de odinioară. Găsim aici iarăși relații specifice Vechiului Testament, și aceasta dovedește din nou că noi niciodată nu vom înțelege corect Apocalipsa, dacă nu recunoaștem că în Apocalipsa 4-19 Biserica se află în cer și că credincioșii, despre care este vorba aici, se află pe pământ și nu au nimic a face cu Biserica.³¹

În Apocalipsa 7.1 vedem patru îngeri care țin legate cele patru vânturi³² ale pământului, „ca nici un vânt să nu sufle pe pământ, nici pe mare, nici peste vreun copac”.³³ Deci îngerii aceștia sunt în stare să distrugă totul, dar un alt înger,³⁴ care se ridică din răsărit și care are pecetea³⁵

---

³¹ Biserica are altă poziție și chemare decât au credincioșii din alte epoci (adică, cei dinaintea de Faptele apostolilor 2 și cei după răpirea Bisericii). Aceasta nu înseamnă că sunt „două feluri de mântuire”, căci toți credincioșii tuturor timpurilor sunt răscumpărați prin același sânge al lui Hristos. Vezi cu privire la această întrebare importantă expunerea în partea A, capitolele 6 și 7.

³² În Zaharia 6.5 cei patru cai sunt numiți „cele patru vânturi ale cerului”. De aceea unii comentatori sunt de părere că „cele patru vânturi ale pământului” sunt o altă denumire a celor patru călăreți din Apocalipsa 6 (Morris, pag. 113; Bealey-Murray, pag. 142). În acest caz Apocalipsa 7 ar spune că cei 144.000 sunt deja pecetluiți, înainte să vină vreo judecată peste pământ. Dacă traducerea NBG este corectă („Aceștia merg în cele patru puncte cardinale”) – și pentru aceasta sunt argumente bune – atunci desigur această explicație nu este reală. În afară de aceasta se impune mai degrabă să se presupună aplicarea celor patru vânturi (care nu mai sunt amintite în continuare în Apocalipsa) la aceleași judecăți ca la trâmbițe și potire. Legătura între îngeri și vânturi este un exemplu pentru faptul că în Apocalipsa forțele naturii stau sub supravegherea îngerilor (compară Apocalipsa 14.18; 16.5). În alte locuri ei sunt puși uneori chiar pe aceeași treaptă (Psalmul 104.4 = Evrei 1.7). Ideea de patru puncte cardinale (compară cu Daniel 7.2; Matei 24.31) sau de patru margini ale pământului (compară cu Isaia 11.12; Ieremia 49.36) este vorbirea uzuală normală și nicidecum nu dovedește că odinioară se credea că pământul este o placă cu patru colțuri sau ceva asemănător.

Textul apocrif Sirach 39.33-36 [Luther] este foarte grăitor în context cu Apocalipsa 7.1 (și de asemenea cu Apocalipsa 6.8): „Și vânturile au fost create ca parte pentru răz bunare, și prin furtuna lor creează pagube; și când va trebui să vină pedeapsa, ele se dezlănțuie și îndeplinesc mânia celui care le-a creat. Focul, grindina, foamea, moartea, toate acestea au fost create spre răz bunare. Animalele sălbatice, scorpionii, șerpii și sabia au fost de asemenea create pentru răz bunare, pentru pieirea celor păcătoși ...”

³³ În primele două cazuri după *epi* (pe, peste) urmează genitivul, în cazul al treilea urmează acuzativul; s-ar putea deci traduce și așa: „pe pământ, nici pe mare nici împotriva vreunui copac”. Copacii sunt periclitați în mod deosebit în cazul uraganelor. Este posibil ca ei să fie folosiți aici numai ca exemplu pentru țelul acestor vânturi puternice, dar probabil ei au și un înțeles simbolic. În Isaia 2.13; 14.8; 61.3 copacii din Targumim (parafrazarea arameică a Vechiului Testament) sunt priviți ca oameni (Mounce, pag. 166), și probabil aceasta vrea să se spună aici (compară și cu Ezechiel 17.3-10; 31.3-14; Daniel 4.10-27).

³⁴ Diferiți comentatori au presupus (după părerea mea din motive întemeiate) că expresia „un alt înger” în Apocalipsa este deseori o referire la Hristos ca Cel care lucrează nevăzut din culise (vezi Apocalipsa 8.3; 10.1; 14.6; 18.1; nu în Apocalipsa 14.15,17,18). Însă aici nu este vorba de Hristos, deoarece îngerul acesta stă ca și căpetenie a celor patru îngeri din versetul 1 și se pune cu ei pe aceeași linie (observă „noi” și „Dumnezeul nostru” în versetul 3).

³⁵ Pecetea, pe care o posedă îngerul acesta, este probabil un inel de sigiliu (șevalieră), așa cum îl folosesc domnitorii pentru pecetluirea documentelor. Pecetea pe frunte este probabil Numele lui Dumnezeu și Numele Mielului (compară cu Apocalipsa 14.1; 22.4; vezi și Apocalipsa 3.12). Păcătoșii poartă numele fiarei pe frunțile

Dumnezeului cel viu, îi reține cu cuvintele: „Nu vătămați pământul, nici marea, nici copacii, până îi vom pecetlui pe robii Dumnezeului nostru pe frunțile lor” (versetul 3). Această pecetluire are loc cu un semn vizibil (pe frunte), ca mărturie pentru ei. Cele patru puteri îngerești stau pregătite să verse judecățile divine peste pământ, însă îngerul celălalt este împotrivă. Faptul că el vine din răsărit, de la răsăritul soarelui, vorbește despre o lumină nouă, de o zi nouă. Mai târziu va răsări Soarele dreptății, când Domnul Isus va reveni (Maleahi 4.2). Îngerul acesta ne vorbește deci despre o speranță pentru viitor, în ciuda judecăților care trebuie să vină.

Cine sunt acești „robi ai lui Dumnezeu”? Sunt israeliți, adică cei aleși dintre ei (versetul 4: „din fiecare seminție a fiilor lui Israel”). Vedem că din fiecare seminție sunt 12.000.³⁶ Probabil numerele acestea sunt numai simbolice, căci despre rămășița credincioasă a celor două seminții se spune în Apocalipsa 14 că sunt 144.000, cu toate că aici sunt numai de două ori 12.000. Este deci vorba de numere simbolice, care exprimă o anumită desăvârșire. Doisprezece este dimpotrivă simbolul desăvârșirii guvernării divine cu privire la pământ. Vedem aceasta la Biserică cu cei doisprezece apostoli ai ei și la Israel cu cele douăsprezece seminții ale lui.³⁷

În realitate Iacov avea 13 fii, deoarece Efraim și Manase au fost socotiți fii ai lui în locul lui Iosif (Geneza 48); însă noi găsim în Scriptură în general numiți numai doisprezece, așa că de fiecare dată unul este lăsat la o parte. Aici nu este amintit Dan și Efraim, însă în locul ultimilor găsim pe Iosif. Și Levi, care în alte enumerări deseori este lăsat la o parte, apare aici. Faptul că tocmai Efraim și Dan lipsesc este probabil din cauză că în Vechiul Testament ei sunt caracterizați în mod deosebit prin idolatrie.³⁸ Dan a fost prima seminție care a introdus idolatria

---

lor (Apocalipsa 13.16,17; 14.9,11; 20.4). Compară și cu Ezechiel 9.4. Pecetea arată cine aparține Domnului și cine nu-I aparține și îl protejează pe cel care îl poartă; compară pecetea în 2 Timotei 2.19: „Domnul îi cunoaște pe cei care sunt ai Săi”.

³⁶ Că toate cele douăsprezece seminții ale lui Israel vor fi restabilite cândva este o informare profetică incontestabilă. Niciodată expresia „Israel” nu este folosită în Scriptură pentru Biserică (nici măcar în Galateni 6.16); interpretarea, Biserica ar fi Israelul spiritual adevărat este totală necunoscută în Scriptură (vezi partea A, capitolul 6). Făcând excepție de faptul că împărăția de nord „Israel” luat în sens strict cuprinde numai 10 seminții, în mod obișnuit expresia „Israel” denumește toate cele 12 seminții. Că toate cele 12 seminții ale lui Israel – deci nu numai „iudeii”, adică urmașii împărăției lui Iuda – vor intra în Împărăția păcii devine clar între altele din Isaia 11.12,13,16; 27.13 („cei pierduți în țara Asiriei!”); Ezechiel 20.40; 37.21,22; 48.1-8,23-29. Și Noul Testament cunoaște această speranță pentru cele 12 seminții ale lui Israel (Faptele apostolilor 26.7; Iacov 1.1).

Deci nu este vorba, așa cum încearcă să facă unii comentatori, de a pune pe cei 144.000 pecetluiți din Israel pe aceeași treaptă cu mulțimea mare din orice națiune și orice seminție și orice popor și orice limbă. Pentru aceasta Apocalipsa 7 face un contrast evident între (a) originea celor două grupe; pe de o parte cele 12 seminții ale lui Israel și pe de altă parte o mulțime mare dintre păgâni, și (b) mărimea acestor grupe; prima numărată exact (144.000), a doua exprimată categoric „o mulțime mare, pe care nimeni nu putea să o numere” (argumentul acesta rămâne valabil, și dacă se presupune că numărul 144.000 este simbolic). Să se observe și starea acestor grupe: primii sunt pecetluiți înainte de necazul cel mare și cu privire la acesta; grupa a doua este văzută cum iese biruitoare din necazul cel mare.

³⁷ Sunt douăsprezece luni în an, douăsprezece seminții ale lui Israel, doisprezece apostoli, douăsprezece mii de pecetluiți din fiecare seminție (Apocalipsa 7.4-8), douăsprezece porți în noul Ierusalim, doisprezece îngeri la aceste porți, douăsprezece temelii și lungimea lor este de douăsprezece mii de stadii (Apocalipsa 21.12-15,16), douăsprezece feluri de fructe în pomul vieții (Apocalipsa 22.2) și așa mai departe. Aproape este imposibil să fie altceva decât că 24 înseamnă dublul de doisprezece.

³⁸ Comentatorii de demult, între alții și Irineu (*Adv. Haer.* V. 30.2) au exprimat presupunerea că Dan ar fi aici lăsat la o parte, deoarece antihrist va veni din Dan, o idee dedusă între altele din Geneza 49.17 și Ieremia 8.16. În cartea pseudoepigraf Testamentul lui Daniel 5.6 satan este numit căpetenia acestei seminții. Unii gândesc că numele Dan ar fi fost foarte de timpuri copiat din greșeală ca Man, ceea ce mai târziu a fost înțeles ca prescurtare de la Manase. Aceasta ar explica atât lăsarea la o parte a numelui Dan cât și adăugarea lui Manase (care este deja inclus în Iosif). Însă pentru aceste speculații interesante nu este nici măcar o singură dovadă.

(Judecători 18; compară cu Leviticul 24.11; 1 Împărați 12.29,30) și Efraim este numit categoric cu numele ca exemplu oribil de slujitor al idolilor (Osea 4.17). Dar și lăsarea la o parte trebuie înțeleasă simbolic, căci nicidecum ea nu înseamnă că din Dan nu vor fi răscumpărați. În Ezechiel 48.1,5 citim categoric că și aceste două seminții vor primi parte de moștenire în țară (compară și cu Ezechiel 48.32). Dar ceea ce este în adevăratul sens al cuvântului este faptul că Dumnezeu va pecetlui pe aleșii Lui din semințiile lui Israel, pentru ca ei să treacă în siguranță prin toate judecățile și să intre în Împărăție.³⁹ Vom vedea (Apocalipsa 9.4) că puterile vrăjmașe rele nicidecum nu vor putea să producă în vreun fel pagubă acestor pecetluiți.

b. Mulțimea mare (Apocalipsa 7.9-17)

În versetele 9-17 este descrisă o a doua grupă mare: aceea a credincioșilor dintre păgâni.⁴⁰ „... o mulțime mare, pe care nimeni nu putea să o numere, din orice națiune și seminții și popoare și limbi, stând înaintea tronului și înaintea Mielului” (versetul 9). Din această formulare s-ar putea deduce că este vorba de sfinți înviați aflați în cer, dar dacă citim exact această parte vedem suficiente referiri ca să admitem că ei nu au murit. „Aceștia sunt cei care vin din necazul cel mare” (versetul 14), și începând cu versetul 15 ni se arată că ei vor locui pe pământ în timpul Împărăției de o mie de ani, unde vor fi „pășunați” de Miel (compară cu Apocalipsa 2.27; 19.15). Deci ei nu au un trup glorificat, căci trupurile glorificate sunt destinate pentru cer sau pentru pământul nou. Toți credincioșii înviați, și martirii, care vor fi înviați scurt înainte de a începe Împărăția de o mie de ani (Apocalipsa 20.4), vor domni din cer împreună cu Hristos peste această Împărăție. Dar cel care fac parte din această „mulțime nenumărabilă” va locui pe pământ în trupul lui natural, fără să moară (compară cu Isaia 65.22). Credincioșii aceștia vor avea o poziție privilegiată în Împărăția de o mie de ani. Poziția lor morală va fi aceea, că ei se află înaintea tronului (versetele 9,15). Aceasta include faptul că pe pământ ei vor sta într-o relație deosebită cu Dumnezeu, cu toate că desigur nu în aceeași relație în care stau cei 24 de bătrâni, pe care îi vedem șezând în cer pe tronuri în jurul tronului lui Dumnezeu (versetul 11; compară cu Apocalipsa 4.4). Despre „mulțimea mare” nu se spune aici că ea șade sau că poartă cununi.

Mai este amintit ceva, și anume că ei sunt îmbrăcați cu haine albe lungi (versetul 9).⁴¹ Această mulțime mare este văzută ca și cum ea ar fi trecut deja prin necazul cel mare (versetul 14), cu

---

³⁹ O altă însușire remarcabilă a enumerării semințiilor este că nu Ruben, ci Iuda stă la început. Aceasta este așa, deoarece Hristos vine din seminția Iuda (Apocalipsa 5.5; Geneza 49.9,10; 1 Cronici 5.2; Evrei 7.13,14). În mulțimea de liste a semințiilor în Scriptură Iuda nu stă niciodată înainte, în afară de Numeri 2.3: în rest nu se poate constata un anumit model al succesiunii.

⁴⁰ Din cauza succesiunii celor două părți în Apocalipsa 7 și a legăturii evidente între ele, mulți comentatori au presupus că mulțimea mare se va converti prin predica celor 144.000. Este un fel de imitare a începutului Bisericii. Și atunci israeliții au fost primii care au venit la credință și care apoi au predicat Evanghelia printre păgâni. În cartea mea „Viitorul cetății marelui Împărat” [vezi: http://mesagerul-crestin.net/carti/HTM/Viitorul_cetatii_marelui_Imparat.htm] am prezentat că după răpirea Bisericii va veni la credință în Hristos mai întâi o rămășiță din Israel, și după aceea Evanghelia Împărăției, care va veni în curând (compară cu Matei 10.23; 24.14; 28.19,20), va fi vestită pe întreg pământul. Oamenii care în epoca actuală au respins conștienți Evanghelia vor fi atunci împietriți și de aceea nu vor mai putea crede (2 Tesaloniceni 2.9-12). Însă între miliardele de oameni care în epoca actuală nu au respins conștient Evanghelia, o „mulțime mare” se va întoarce la Dumnezeu din cauza Împărăției care se apropie (compară cu Matei 4.17) și vor învăța să aștepte revenirea lui Hristos. Fiind expuși unui pericol mare, vor sprijini pe credincioșii iudei, „frații Împăratului”, și vor intra în Împărăția de o mie de ani, ca răsplată pentru aceasta (Matei 25.31-46).

⁴¹ „Haine” în greacă este *stole*. În evangheliile este denumită așa haina pentru fiul pierdut (Luca 15.22), hainele lungi ale cărturarilor (Marcu 12.38; Luca 20.46) și haina albă a „tânărului” (îngerul) din Marcu 16.5. În

toate că acest capitol premerge descrierea necazului cel mare. Ei sunt văzuți ca învingători cu haine albe lungi și cu ramuri de palmier în mâini (versetul 9), ceea ce în Scriptură mărturisește despre bucurie după obținerea biruinței.⁴² „Și strigau cu glas tare, spunând: «Mântuirea este a Dumnezeului nostru, care șade pe tron, și a Mielului»” (versetul 10). Când bătrânii în Apocalipsa 5 se prosternau și cântau cântarea nouă, îngerii au cântat împreună cu ei. Și aici ei cântă împreună cu mulțimea mare, dar motivul lor este altul. Ei nu onorează pe Miel, ci pe Dumnezeu, din cauza gloriei, înțelepciunii și puterii pe care El a arătat-o și în căile Lui cu această mulțime mare.

Diferența între sfinții glorificați în cer și mulțimea mare de pe pământ este exprimată și în versetele 13-17. Bătrânii cunosc gândurile lui Dumnezeu și ei sunt capabili să dea o explicație despre mulțimea mare: „Aceștia, care sunt îmbrăcați în haine albe, cine sunt și de unde au venit? ... Aceștia sunt cei care vin din necazul cel mare⁴³ și ei și-au spălat hainele și le-au albit în sângele Mielului” (versetul 14).⁴⁴ Aceasta este foarte important: Sângele lui Isus Hristos este valabil nu numai pentru aceia care fac parte din Biserica Dumnezeului cel viu. Toți credincioșii din toate epocile sunt spălați în sângele Domnului Isus. Credincioșii vechi-testamentali datorează mântuirea lor la fel crucii de pe Golgota și cu toate că ei, și de asemenea și credincioșii aceștia din necazul cel mare, nu posedă aceleași binecuvântări cerești ca Biserica și nu au privilegiul să savureze părtășia cu Tatăl în casa Tatălui, ei sunt desigur spălați în același sânge prețios al Domnului Isus, singurul mijloc pentru îndepărtarea păcatelor credincioșilor din toate epocile.

Din cauza valorii acestui sânge, mulțimea mare poate sta înaintea tronului lui Dumnezeu. Aici găsim indicii că acești credincioși nu se află în cer, ci pe pământ.⁴⁵ Ei slujesc în templu (versetul

---

Apocalipsa „stola” albă este amintită în legătură cu: (a) sufletele care au murit și încă nu au înviat (Apocalipsa 6.11), (b) cu sfinții care nu au murit (Apocalipsa 7.9,13,14) și (c) sfinții înviați și glorificați (Apocalipsa 22.4).

⁴² Compară oaza cu palmieri după trecerea prin Marea Roșie (Exodul 15.27), palmierii de la ultima și marea sărbătoare în Israel (Leviticul 23.40), imaginea celui drept (Psalmul 92.12 [13]) și ramurile de palmier la intrarea triumfală a lui Hristos în Ierusalim (Ioan 12.13). Compară și textul apocrif din 1 Macabei 13.51, care tratează de asemenea o intrare victorioasă cu ramuri de palmier.

⁴³ Am prezentat deja detaliat că expresia „necazul cel mare” (compară cu Matei 24.21; Marcu 13.19) se referă la o anumită perioadă scurtă din timpul din urmă, scurt înainte de arătarea lui Hristos, și că este foarte important să se diferențieze acest necaz pentru *necredincioși* (la care și credincioșii au de suferit din cauza urmărilor lui) de asupririle din partea necredincioșilor, pe care au trebuit să le îndure *credincioșii* în toate timpurile (vezi partea A; capitolul 6). În nici un caz în această „mulțime mare” nu trebuie să se vadă mulțimea tuturor credincioșilor din toate timpurile (vezi Greijdenus, pag. 131-135).

⁴⁴ Aici avem un exemplu potrivit pentru folosirea paradoxală a simbolicii, în care simbolurile au o cu totul altă funcție decât au în viața de toate zilele. În mod normal sângele nu curăță, ci murdărește; nu alb, ci roșu. Însă sângele lui Hristos a făcut hainele acestor sfinți „albe”, adică ei au fost curățiți de Dumnezeu pe baza credinței lor în valoarea ispășitoare a lucrării lui Hristos (compară cu Apocalipsa 1.5; Exodul 12.13; Faptele apostolilor 20.28; Romani 3.25; 5.9; Efeseni 1.7; Coloseni 1.20; Evrei 9.22; 1 Petru 1.18,19; 1 Ioan 1.7). Vezi și Isaia 1.18; 64.6; Zaharia 3.3-5.

⁴⁵ Vezi adnotarea 30. Deci concluzia este că această scenă anticipează începutul Împărăției păcii. În versetele 1-8 sunt pecetluite cei 144.000 înainte de necazul cel mare, dar și aceasta are loc având în vedere trecerea lor sigură prin necazul cel mare și intrarea lor în Împărăția păcii. „Mulțimea mare” de popor este văzută aici ca și cum necazul cel mare s-ar fi terminat deja (versetul 14) și Împărăția păcii ar fi început, când Mielul va pășuna popoarele (versetul 17; Apocalipsa 2.27; 12.5; 19.5).

Chiar și în simbolică Mielului care pășunează sau păzește avem a face cu o simbolică paradox (vezi adnotarea 44). În mod normal un miel mic, slab este păzit de un păstor (compară cu Ioan 21.15), însă aici Mielul Însuși

15); în Apocalipsa 21.22 citim că în Noul Ierusalim nu va fi nici un templu; Dumnezeu va fi Templu pentru aceia care aparțin Noului Ierusalim, adică pentru soția Mielului, Biserica (Apocalipsa 21.9). Dar pe pământ va fi un Templu; citim despre acesta în Ezechiel 40-48 în legătură cu Israel și în legătură cu păgânii în Isaia 56.6,7. În timpul Împărăției păcii în Ierusalim va fi realmente un Templu, la care oamenii vor veni să aducă adorare. Toți acești credincioși, care vin din necazul cel mare, vor avea misiunea importantă să slujească lui Dumnezeu în Templu, asemenea profetesei Ana în Luca 1.36,37; ei vor fi pentru totdeauna preoți înaintea lui Dumnezeu. Din toate popoarele se vor sui în fiecare an mulți oameni la Templu, ca să slujească lui Dumnezeu (Isaia 2.2,3; Zaharia 14.16); dar grupa, despre care este vorba aici, va ocupa o poziție privilegiată. Ei vor sluji lui Dumnezeu ziua și noaptea⁴⁶ în Templul Său, „și Acela care șade pe tron Își va întinde cortul peste ei” (versetul 15): El îi va face să savureze prezența Lui⁴⁷ și protecția Lui (Isaia 4.5,6). Ei „nu vor mai flămânzi, nici nu vor mai înseta” (versetul 16), așa cum ei cunosc acestea din timpul necazului cel mare,⁴⁸ „nici nu-i va dogori soarele, nici vreo arșiță; pentru că Mielul, care este în mijlocul tronului, îi va păstori și-i va duce la izvoarele apelor vieții și Dumnezeu va șterge orice lacrimă din ochii lor” (versetele 16,17). În Apocalipsa 21.4 găsim aceleași cuvinte în legătură cu starea veșnică, și aceasta va rămâne atunci etern așa. Dar pentru acești credincioși privilegiați aceasta va fi valabil deja în timpul Împărăției păcii pe pământ. Vom discuta despre împrejurările îngrozitoare pe care le vor avea de îndurat. Ei nu vor fi loviți de judecățile propriu-zise, dar ei vor suferi – așa cum suferă creștinii astăzi – sub starea generală care va lua naștere prin aceste judecăți. Dar Dumnezeu îi va păzi și îi va conduce în siguranță, până va începe Împărăția de o mie de ani.

Ce privilegiu are Biserica, care rămâne păzită de Dumnezeu de ceasul încercării (Apocalipsa 3.10). În timpul necazului cel mare ea va avea parte de părtășia prețioasă cu Domnul în cer, și ea va vedea toate evenimentele care au loc pe pământ, fără ca ea însăși să trebuiască să aibă parte de ele.

Cele șapte peceti (Continuare) (Apocalipsa 8.1,2)

7. Pecetea a șaptea: șapte îngeri cu șapte trâmbițe (Apocalipsa 8.1,2)

Ajungem acum la două capitole, care nu sunt ușor de înțeles. Ceea ce vedem în primul rând este însă simplu și impresionant. După deschiderea pecetii a șaptea – ultima din seria de șapte peceti din Apocalipsa 6 – urmează o liniște mare în cer, asemenea unei liniști dinaintea unei furtuni. Liniștea durează o „jumătate de ceas”, ceea ce simbolic înseamnă un timp foarte scurt, în care

---

este Păstorul cel bun, care Își pășunează oile (compară cu Psalmul 23.1; Isaia 40.11; Ieremia 31.10; Ezechiel 34.11-31; 37.24; Mica 5.3; Zaharia 13.7; Ioan 10.1-16,26-28; 21.15-17; Evrei 13.20; 1 Petru 2.25).

⁴⁶ Expresia „zi și noapte” nu se poate lua ca argument pentru faptul dacă sfinții aceștia sunt văzuți în cer sau pe pământ. Într-adevăr în Apocalipsa 21.25; 22.5 citim că în Ierusalimul nou nu va fi noapte, și desigur și în cer nu este vorba de noapte. Dar expresia „zi și noapte” înseamnă aici simplu: „permanent”. Și despre cele patru ființe vii se spune: „... zi și noapte nu încetau spunând” (Apocalipsa 4.8), și aceasta are loc foarte clar în cer; satan a acuzat pe credincioși „zi și noapte” înaintea lui Dumnezeu (Apocalipsa 12.10); necredincioșii vor fi chinuiți „zi și noapte” în iazul de foc (Apocalipsa 20.10).

⁴⁷ „Cortul” acesta amintește de cortul din pustie, unde gloria lui Iahve locuia în mijlocul poporului Său (Exodul 40.34-38). Și Templul din Ierusalim va fi umplut cu această glorie în Împărăția de o mie de ani (Ezechiel 43.1-9), așa cum era și Templul lui Solomon (2 Cronici 7.1,2).

⁴⁸ Conform cu Apocalipsa 13.17 cu siguranță ei au suferit de foame și de sete, deoarece ei nu aveau semnul fiarei și de aceea erau excluși din societatea normală și economică (vezi și Apocalipsa 6.6,8). Ei au îndurat dogoarea soarelui în timpul permanentei lor fugi dinaintea vrăjmașilor lor. Compară cu Isaia 49.10.

judicata va fi oprită.⁴⁹ După aceea se văd șapte îngeri, care stau înaintea lui Dumnezeu, adică îngeri cu o poziție foarte înaltă.⁵⁰ Lor li se dau șapte trâmbițe. Se poate spune că nimeni altcineva decât Domnul Însuși dă trâmbițele celor șapte îngeri.

Al 2-lea excurs:

Rugăciunea de mijlocire din cer (Apocalipsa 8.3-5)

După aceea apare cineva, care este numit „un alt înger” (versetul 3). Eu cred că este vorba de Hristos Însuși,⁵¹ ca și în Apocalipsa 10.1; 14.6 și 18.1. Judecățile anterioare erau indirecte: se vorbește numai despre elementele naturii, nu despre intervenția efectivă a lui Hristos. Aici însă vedem cum El devine activ, chiar dacă sub o formă puțin acoperită. Însă înfățișarea nu este complet necunoscută, deoarece noi Îl cunoaștem din Vechiul Testament ca Înger al legământului sau ca Îngerul Domnului. În această demnitate ca „Înger”, ca cel mai înalt Reprezentant al lui Dumnezeu, Îl vedem apărând aici. Că aici este vorba despre Domnul Isus, după părerea mea rezultă din faptul că El dă putere rugăciunilor sfinților, prin aceea că El le amestecă cu tămâia de pe altarul de aur care este înaintea tronului. Pentru aceasta numai El este capabil ca Mare Preot.

Îl vedem cum El ia foc de pe „altar”, ca să-l arunce pe pământ, ceea ce înseamnă că El Însuși execută judecățile. Noi trebuie să citim exact ce scrie aici, ca să înțelegem ce face Domnul aici. El Se află la altar, adică la altarul arderii de tot, care se află în curtea din față. Întotdeauna când în această carte este vorba simplu de altar, este vorba de altarul arderii de tot din față, și întotdeauna când este vorba de altarul tămâierii de aur, se adaugă: altarul „de aur” (Apocalipsa 9.13).⁵² Aici este vorba de altfel de o vorbire simbolică, căci în cer nu se află nici un altar din față sau un altar de aur în adevăratul sens al cuvântului.

---

⁴⁹ Compară reținerea celor patru vânturi ale pământului (Apocalipsa 7.1-3) și pecetluirea a ceea ce spun cele șapte tunete (Apocalipsa 10.4). Probabil evenimentele din versetele 2-5 se desfășoară în „jumătatea de oră”; liniștea ca de moarte, în care, ca să zicem așa, se simte tensiunea, face să iese mai mult în evidență fapta „celuilalt înger”. Unii gândesc că liniștea slujește (între altele) să străbată la Dumnezeu strigătul după ajutor și răzbunare (Apocalipsa 6.10) (Johnson, pag. 488). Deseori se gândește la o legătură cu Habacuc 2.10; Țefania 1.7 și Zaharia 2.13, însă acolo este întotdeauna vorba de o liniște pe pământ; aici însă este o liniște în cer.

⁵⁰ Spre deosebire de cei șapte îngeri din Apocalipsa 15.1 și probabil și de cele „șapte Duhuri, care sunt înaintea tronului Său” în Apocalipsa 1.4 (vezi însă Smith, pag. 137). Conform tradiției iudaice înaintea lui Dumnezeu stau șapte arhangheli (compară cu Luca 1.19); vezi adnotarea 12. Pe baza celor din Isaia 63.9 ei sunt denumiți „Îngerul dinaintea feței Lui”. Articolul hotărât, care însoțește pe „cei șapte îngeri”, arată că ei constituie o grupă deosebită, cunoscută. Conform concepției iudaice misiunea arhanghelilor era să aducă rugăciunile sfinților ca jertfă (versetele 3-5; Tobia 12.15; Test. Levi 3.7); invers, apariția îngerilor cu trâmbițele s-ar putea imagina (parțial) ca fiind urmarea rugăciunilor sfinților.

Cei șapte îngeri cu trâmbițele inițiază judecățile respective. Și în 1 Tesaloniceni 4.16 arhanghelul este pus în legătură cu o trâmbiță. Sunatul cu trâmbița juca un rol mare în vechiul Israel (vezi între altele Exodul 19.16,19; Leviticul 23.24; 25.9; Numeri 10.1-10; 29.1; Iosua 6; Judecători 7.19,20); și în profețiile Vechiului Testament ele se întâlnesc de câteva ori (Isaia 27.13; Ioel 2.1,2; Țefania 1.14-16).

⁵¹ Însă aici trebuie să fim deosebit de prudenți, căci nu întotdeauna un „alt înger” este o circumscriere pentru Hristos (compară cu Apocalipsa 7.2; 14.14,17,18); vezi adnotarea 34.

⁵² Altarul ceresc este numit de șapte ori: Apocalipsa 6.9; 8.3a, 3B,5; 9.13; 14.18; 16.7. Nu toți comentatorii sunt de părere că întotdeauna este vorba de altarul arderii de tot, dacă lipsește adăugarea „de aur”. Ei gândesc de exemplu că în această parte este vorba de un singur altar. Charles (I, pag. 227) este de părere că nici în apocaliptica iudaică și nici în cea creștină nu sunt indicii referitoare la două altare în cer. Vezi și adnotarea 18.

Vedem Îngerul cu o tămâietoare de aur, căruia I se dă multă tămâie și care evident pleacă de la altarul arderii de tot cu tămâietoarea în mână și intră în Sfânta Sfintelor, ca Mare Preot să dea putere rugăciunilor sfinților. În Apocalipsa 6 am văzut deja sfinți „sub” altar, însă ei nu mai sunt în trup și de aceea ei nu au nevoie de rugăciuni de mijlocire. Ei se află în Paradis și strigă către Dumnezeu, ca El să le răzbune sângele lor de martir. Însă aici în versetul 4 evident nu este vorba de sfinții morți, ci de cei vii. Sunt credincioșii dintre iudei și păgâni, despre care era vorba în Apocalipsa 7. Deci, aici vedem că la începutul necazului cel mare, când credincioșii despre care este vorba aici se află în necazuri mari, Marele Preot va da putere rugăciunilor care se vor înălța către Dumnezeu.

Dar ce fel de rugăciuni vor fi acestea? Probabil ele vor fi pe un „nivel” mai jos decât rugăciunile pe care noi le înălțăm către Dumnezeu, deoarece acești sfinți nu vor avea Duhul Sfânt locuind în ei. Dar tocmai de aceea este minunat să se vadă că Domnul Isus, Marele Preot, adaugă tămâie acestor rugăciuni, ca să le facă plăcute înaintea lui Dumnezeu. Aceasta ne amintește de jertfele de tămâiere, care erau jertfite în vechiul legământ (Exodul 30.1-10; 34.38) și care erau o imagine a gloriilor personale și desăvârșirilor Domnului Isus. El le aduce lui Dumnezeu ca jertfă, așa cum El conduce adorarea în mijlocul Adunării (Evrei 2.12). Tot ce noi jertfim lui Dumnezeu, jertfim în Hristos și prin Hristos, aceasta înseamnă că este făcut plăcut pentru Dumnezeu prin Isus Hristos (Evrei 13.15; 1 Petru 2.5). Este mireasma plăcută a desăvârșirii Lui cea care face rugăciunile și laudele noastre să fie plăcute pentru Dumnezeu. Aceasta explică și ceea ce am văzut în Apocalipsa 5.8: „... tămâie, care sunt rugăciunile sfinților”.⁵³ Versetul nostru exprimă aceasta mai exact: tămâia este ceea care face rugăciunile plăcute înaintea lui Dumnezeu, adică frumusețea personală a Domnului Isus, pe care El ca Mare Preot o aduce [frumusețea] înaintea lui Dumnezeu. El însuși și-a dobândit acești sfinți și ei poartă pecetea lui Dumnezeu, pentru ca judecata să nu-i lovească (Apocalipsa 7.3); și acum auzim că Marele Preot face rugăciuni de mijlocire pentru ei. Ei rămân păziți, în timp ce ceilalți trebuie să moară. Rugăciunile lor se înalță spre Dumnezeu în mireasma frumuseții lui Hristos, așa că Dumnezeu le va împlini cu bucurie.

Smith (pag. 138) citează pe Ebrard și pe Bousset, după părerea cărora numai în Apocalipsa 8.3b și Apocalipsa 9.13 este vorba de altarul arderii de tot (ceea ce și mie mi se pare la fel); conform lui Swere în Apocalipsa 6.9 este vorba de altarul arderii de tot, în Apocalipsa 8.3 (de două ori) și Apocalipsa 9.13 este vorba de altarul tămâierii, și în Apocalipsa 14.18 și 16.7 nu este clar despre care altar este vorba. Smith spune (pag. 164) că în Apocalipsa 11.1 trebuie să fie vorba de altarul de aur, deoarece altarul din față stătea în curtea din față (compară cu versetul 2); întrebarea este însă, despre care curte din față este vorba în versetul 2: despre curtea dinăuntru sau de curtea dinafară (curtea din față a păgânilor).

Cu privire la altarul de aur stă indicat locul unde se află, „înaintea tronului” (Apocalipsa 8.3) respectiv „înaintea lui Dumnezeu” (Apocalipsa 9.13), aceasta înseamnă exact locul unde se afla altarul tămâierii în cortul din pustie și în Templu, și anume imediat înaintea perdelei, adică direct înaintea chivotului legământului, care de mai multe ori este comparat cu un tron (vezi între altele 1 Samuel 4.4; 1 Cronici 13.6; Psalmul 80.2). Această indicare a locului lipsește în cazul altarului în versetul 3a, în timp ce el este clar diferențiat de altarul de aur din versetul 3b. În afară de aceasta în versetul 5 se ia foc de pe altar, așa că conform părerii mele poate fi numai altarul judecății, adică altarul din față (compară cu Apocalipsa 6.9; 14.18; 16.7). În Apocalipsa cerul este comparat de mai multe ori cu Templul (Apocalipsa 11.19; 14.15,17; 15.5-8; 16.1,17; compară cu „cortul” în Apocalipsa 13.6; 15.5; 21.3; în Apocalipsa 7.15 și 11.1,2 este vorba de un templu pământesc; vezi și comentariul la Apocalipsa 7.15). Tronul lui Dumnezeu corespunde în acest caz chivotului legământului; în afară de aceasta sunt amintite altarul arderii de tot și altarul tămâierii, sfeșnicul cu șapte brațe și ligheanul din față (vezi adnotarea 103).

⁵³ Bruce (pag. 646) citește versetul nostru așa ca cel din Apocalipsa 5.8 (tămâie = rugăciune) și de aceea traduce: „... Lui I-a fost dată multă tămâie, ca s-o jertfească, care constă din rugăciunile sfinților”; la fel și versetul 4 (cu = constând din). Cu privire la rugăciunile care se înalță către Dumnezeu ca jertfă vezi Psalmul 141.2; Faptele apostolilor 10.4; compară cu Luca 1.10.

După aceea vedem cum evident Domnul Isus iese din Locul Preasfânt (vrem să ținem seama că aici este o vorbire simbolică). „Și Îngerul a luat tămâietoarea și a umplut-o din focul altarului” (versetul 5). El Se află din nou la altarul arderii de tot din față (nu la altarul tămâierii din aur), deci la altarul că stă direct în legătură cu judecata. Arderea de tot ardea permanent pentru Dumnezeu. Din acest foc permanent de pe altar Domnul Isus ia cărbuni aprinși și umple tămâietoarea Lui cu ei. Focul mistuie jertfa de ardere de tot, care este destinată pentru Dumnezeu, în favoarea acelor care sunt împăcați și sfințiți prin ea; însă același foc va mistui și pe aceia care nu au parte din această jertfă. El Însuși va arunca odată pe pământ același foc al judecății care L-a lovit pe El, Cel care a purtat judecata pentru toți cei care cred în El, ca judecată nimicitoare (compară cu Ezechiel 10.2,7). Aceasta va vesti un timp de judecăți îngrozitoare, care vor fi vărsate direct pe pământ în timpul necazului cel mare. Pe de o parte vedem aici rugăciunea de mijlocire pentru sfinți adresată lui Dumnezeu, dar pe de altă parte și judecățile, care pornesc de la altar și sunt destinate pentru pământ. Sunt deci două aspecte opuse în ceea ce face Domnul Isus aici.

Versetul 5 ne amintește de Exodul 19.16-19: este ca și cum Dumnezeu Însuși ar apărea în gloria și maiestatea Sa („glasuri și tunete și fulgere și un cutremur de pământ”), ca să facă judecata și să salveze pe ai Lui din ea.

Tradus din: Das Buch der Offenbarung, „II. Die sieben Siegel; Erster Exkurs; Zweiter Exkurs”, pag. 232-264,
Editura CLV, ediția 1995.